

Dictamen 26/2023

En data 20 d'octubre de 2023, d'acord amb el que estableix l'article 171.3 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, ha estat tramès per a consulta al Consell Escolar de Catalunya el projecte normatiu següent:

Projecte de decret del règim lingüístic del sistema educatiu

ANTECEDENTS LEGALS

Primer

L'article 131 de l'Estatut d'autonomia atribueix a la Generalitat de Catalunya competències amb relació als ensenyaments no universitaris obligatoris i no obligatoris que condueixen a l'obtenció d'un títol acadèmic o professional amb validesa a tot l'Estat i amb relació als ensenyaments d'educació infantil.

El capítol I del títol IV de l'Estatut d'autonomia fixa la tipologia de competències de la Generalitat de Catalunya i en preveu l'abast funcional. L'article 143.1 atorga la competència exclusiva en matèria de llengua pròpia a la Generalitat de Catalunya, de manera que pot determinar el règim lingüístic del sistema educatiu amb la finalitat de garantir la integració i la cohesió social, així com la normalització lingüística del català, i de l'aranès a l'Aran.

Segon

L'article 6 de l'Estatut d'autonomia estableix que la llengua pròpia de Catalunya és el català, que és la llengua d'ús normal de les administracions públiques i la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament. Aquest precepte també determina l'oficialitat de l'aranès a l'Aran.

L'article 35.2 estableix que l'alumnat té el dret i el deure de conèixer amb suficiència oral i escrita el català i el castellà en finalitzar l'ensenyament obligatori, sigui quina sigui llur llengua habitual en incorporar-se a l'ensenyament. L'ensenyament del català i el castellà ha de tenir una presència adequada en els plans d'estudis.

Tercer

Igualment, l'article 50.6 de l'Estatut estableix que la llengua de signes catalana (LSC) ha de ser objecte d'ensenyament, protecció i respecte per part dels poders públics.

En aquest sentit, l'article 5 de la Llei 17/2010, de 3 de juny, de la llengua de signes catalana determina, que la LSC és la llengua vehicular d'ensenyament i aprenentatge, en la modalitat educativa bilingüe juntament amb la llengua catalana.

Quart

La Llei 1/1998, del 7 de gener, de política lingüística, el preàmbul descriu en el preàmbul el propòsit de garantir a tota la població el ple coneixement de les dues llengües i, alhora, que l'alumnat no sigui discriminat ni separat en grups diferents per raó de la llengua, d'acord amb

la jurisprudència constitucional. A l'article 1.2.c, determina que el català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, en tots els nivells i les modalitats educatius, i que els centres d'ensenyament de qualsevol grau han de fer del català el vehicle d'expressió normal en les seves activitats docents i administratives, tant les internes com les externes.

El articles 20 i 21 disposen que el català s'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge, que els infants tenen dret a rebre el primer ensenyament en la seva llengua habitual, sigui el català o el castellà, i que l'Administració ha de garantir aquest dret i posar els mitjans necessaris per fer-lo efectiu, de manera que els pares, mares o persones tutores poden exercir-lo en nom dels seus fills i filles. Des d'una perspectiva teleològica, aquesta Llei estableix que l'ensenyament del català i del castellà ha de tenir garantida una presència adequada en els plans d'estudi, de manera que tots els infants, sigui quina en sigui la llengua habitual en iniciar l'ensenyament, han de poder utilitzar correctament les dues llengües oficials al final de l'educació obligatòria, i que l'Administració educativa ha de fomentar polítiques de programació i docència que garanteixin perfeccionar el coneixement i l'ús de les dues llengües en l'ensenyament postobligatori per tal que tota la joventut adquireixi el bagatge instrumental i cultural propi d'aquests ensenyaments. De forma rellevant, estableix que l'alumnat no ha d'ésser separat en centres ni en grups classe diferents per raó de la seva llengua habitual, d'acord amb l'essència del model de conjunció lingüística vertebrat a Catalunya. L'alumnat que s'incorpori tardanament al sistema educatiu de Catalunya ha de rebre un suport especial i addicional d'ensenyament del català.

Cinquè

El títol II de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació regula el règim lingüístic derivat del marc estatutari. Reforça la importància del català i del seu aprenentatge en tant que llengua pròpia de Catalunya i factor d'inclusió social, d'acord amb la doctrina constitucional constant que legitima un ús més intensiu del català com a «centre de gravetat» del sistema, per raons d'integració i cohesió social i de normalització lingüística, i aposta per potenciar el plurilingüisme a les escoles assegurant, com a mínim, un bon nivell d'aprenentatge d'una tercera llengua, d'acord amb el que estableix l'article 44.2 de l'Estatut.

Sisè

La Llei 10/2010, del 7 de maig, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya, que determina que els immigrants i els retornats, fins a l'edat de l'ensenyament obligatori, accedeixin en condicions d'igualtat al sistema educatiu de Catalunya.

Setè

La Llei 8/2022, del 9 de juny, sobre l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari, regula aquest ús i aprenentatge d'acord amb criteris pedagògics. A aquests efectes estableix que el català, com a llengua pròpia de Catalunya, és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu, i la d'ús normal en l'acollida de l'alumnat nouvingut. També assenyala que el

castellà és emprat en els termes que fixin els projectes lingüístics de cada centre. La Llei també disposa que l'ensenyament i l'ús curricular i educatiu del català i del castellà han d'estar garantits i tenir una presència adequada en els currículums i en els projectes educatius a fi que tot l'alumnat assoleixi el domini oral i escrit de les dues llengües oficials al final de l'educació obligatòria.

Vuitè

El Decret llei 6/2022, de 30 de maig, pel qual es fixen els criteris aplicables a l'elaboració, l'aprovació, la validació i la revisió dels projectes lingüístics dels centres educatius, regula l'element nuclear del model lingüístic educatiu: el projecte lingüístic del centre, que fixa l'article 14 de la Llei d'educació com un element de què han de disposar els centres públics i els privats sostinguts amb fons públics com a part del projecte educatiu, i que ha d'incloure els aspectes relatius a l'ensenyament i l'ús de les llengües en el centre.

CONSIDERACIONS GENERALS

1. Es considera que, en general, cal introduir mecanismes de control per assegurar que les matèries s'imparteixen en català amb les excepcions que contempli la normativa.
2. A fi de disposar d'un coneixement precís i objectiu del nivell de coneixements lingüístics es prioritzarà que aquelles proves periòdiques amb intenció de diagnòstic hi intervingui personal docent extern al centre.
3. És necessari que el departament competent en matèria educativa planifiqui prou accions de suport i aportï recursos i personal per a la confecció, deguda aplicació i avaluació dels projectes escolars.
4. Cal introduir instruccions que condueixin a la reducció radical de ràtios alumnes/aula, en especial en el segon cicle de l'educació infantil de forma ordinària. En la mesura que la llengua és la forma humana d'entendre el món i de pensar-lo i, per tant, la base de l'aprenentatge escolar, val la pena invertir esforços en l'aprenentatge oral de la llengua.
5. És absolutament necessari el replantejament de l'acollida escolar, dotant-la de major amplitud conceptual i multiplicant-ne els recursos. De fet, cal acollir totes les criatures que s'incorporen al sistema educatiu i les seves famílies com a acció ordinària i universal.
6. L'aplicació de l'articulat del decret als centres educatius de Catalunya ha de ser completa, amb independència de la seva titularitat, per tal que tota la ciutadania escolaritzada pugui assolir els objectius que la llei estableix respecte al coneixement i ús de les llengües oficials, així com per a la cohesió social i la no segregació per raó de llengua.
7. És absolutament imprescindible la posada en marxa de programes específics per als estudis de formació professional i la llengua catalana, vinculats a les necessitats professionals i laborals de cada especialitat.

8. L'aplicació del Decret requereix inversió. Cal una previsió pressupostària i la presentació d'una memòria econòmica que acompanyi l'aprovació del Decret.
9. Es considera que, al llarg de tot el text, caldria eliminar l'expressió «normalment» o «normal», ja que aporta indeterminació al significat del redactat, enlloc de major claredat. (articles 2.c), 4.1, 4.2, títol del 6, 6.1, 6.2 a), 6.3, 6.3 a), 10.1, 14, 16.2, 16.3, 18. a), 19.1 e), 19.2 b), 24.2 a), 30. a), 33.1 i 34. b))
10. Es considera que, al llarg de tot l'articulat, cal que s'esmenti, sempre, a la globalitat de l'alumnat, inclòs l'alumnat amb necessitats educatives especial, com les derivades de la ceguera i sordesa, i en conseqüència incloent les llengües de signes i tàctil (Braille).(articles 2. a), 2, b), 2. e), 4.5, 6.3 b), 6.4,...), però també les necessitats educatives específiques derivades de necessitats socioculturals i sociolingüístiques.

CONSIDERACIONS AL TEXT DE LA DISPOSICIÓ

Preàmbul

1. Es proposa afegir al final del tercer paràgraf:

Aquest dret i deure regeix també per a l'aranès a l'Aran.

2. Al paràgraf segon de la pàgina 2, es proposa modificar la frase:

Des d'una perspectiva teleològica, aquesta Llei estableix que l'ensenyament del català i del castellà ha de tenir garantida una presència adequada en els plans d'estudi, de manera que tots els infants, sigui quina en sigui la llengua habitual en iniciar l'ensenyament, han de poder utilitzar correctament les dues llengües oficials al final de l'educació obligatòria, i que l'Administració educativa ha de fomentar polítiques de programació i docència que garanteixin perfeccionar el coneixement i l'ús de les dues llengües en l'ensenyament postobligatori per tal que tota la joventut adquireixi el bagatge instrumental i cultural propi d'aquests ensenyaments.

Afegint-hi a continuació:

, establint les modificacions curriculars necessàries establertes per la normativa vigent per a assolir els objectius lingüístics de cada etapa educativa, especialment en la formació professional inicial.

3. Es proposa afegir un penúltim paràgraf de l'apartat 1, pàgina 3:

Amb el mateix text que hi ha al preàmbul de la Llei 8/2022, del 9 de juny, sobre l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari que empara aquest Decret. "També cal tenir en compte els canvis introduïts en la legislació bàsica per mitjà de la Llei orgànica 3/2020, del 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, del 3 de maig, d'educació, que inclou diverses referències al paper de les administracions educatives i dels centres, mitjançant el projecte educatiu, amb relació a la garantia de l'ús en l'ensenyament i de l'assoliment de la competència en comunicació lingüística en les dues llengües oficials.

Articulat

4. Article 1. Objecte. Es proposa afegir:

Garantir la seva correcta aplicació mitjançant les partides pressupostàries i els instruments adequats i establir els mecanismes que assegurin una avaluació periòdica dels projectes lingüístics en el conjunt del sistema educatiu.

5. Article 2. Finalitats. A l'apartat b), es proposa la substitució de l'expressió "Reforçar l'ús..." per la de "Garantir l'ús..."

6. Article 2. Finalitats. Es proposa afegir un punt nou c) amb el text següent:

c) Promoure la competència plurilingüe, entesa com la capacitat d'adquirir successivament i d'utilitzar diverses competències en algunes llengües, en diferents graus de domini, per complir diferents funcions.

7. Article 2. Finalitats. En el punt 2.k) es proposa afegir "d'algunes llengües, especialment les llengües romàniques." a continuació del text existent.

8. Article 2. Finalitats. Es proposa afegir a l'article el següent subapartat l):

Establir els mecanismes suficients per tal que les persones nouvingudes puguin aprendre les llengües que s'usen en el sistema educatiu català.

9. Article 3. Àmbit d'aplicació. Es proposa fer una modificació als apartats b i c:

— a l'apartat b): canviar 13.1.c per 13.1.d

— a l'apartat c): canviar 13.1.c per 13.1.d

10. Article 4. Ús de les llengües. Al punt 1, es proposa afegir "incloses les complementàries, les extraescolars i els serveis educatius," a continuació de "També ho és en les activitats educatives,".

11. Article 4. Ús de les llengües. Al punt 1 es proposa la substitució de l'expressió "i de relació amb la resta de la comunitat educativa" per la de "i de relació amb la resta de la comunitat educativa, introduint, sempre que sigui necessari, els mecanismes per a garantir una comunicació efectiva amb les famílies nouvingudes".

12. Article 4. Ús de les llengües. Es proposa modificar el punt 2 canviant "L'aranès és" per "L'occità, aranès a l'Aran, com a llengua pròpia de l'Aran, és".

13. Article 4. Ús de les llengües. A l'apartat 4 es proposa la substitució de "...tenen una presència adequada..." per "han de tenir una presència suficient que garanteixi l'ús efectiu de les mateixes...".

14. Article 4. Ús de les llengües. A l'apartat 5 es proposa suprimir del redactat l'expressió "juntament amb l'aprenentatge del català i de les altres llengües orals i escrites oficials".

15. Article 5. Ensenyament de les llengües oficials. Es proposa modificar el punt 1 afegint, a continuació de "batxillerat" l'expressió "i altres etapes postobligatòries":

16. Article 5. Ensenyament de les llengües oficials. A l'apartat 4 a) es proposa la substitució de l'expressió "integració" per "inclusió".

17. Article 5. Ensenyament de les llengües oficials. Es proposa afegir a l'apartat 4.b), a continuació del text:

Els centres establiran en el projecte lingüístic les modificacions necessàries per assolir els objectius lingüístics, tal com possibilita la normativa vigent a partir de la possible incorporació de la llengua catalana en els mòduls optatius.

18. Article 6. El català i l'aranès com a llengües normalment vehiculars i d'aprenentatge. A l'apartat 2 d) es proposa la supressió de l'expressió "..., en funció de les disponibilitats pressupostàries,".

19. Article 9. Llengües estrangeres. Es proposa afegir un punt 6 amb el següent redactat:

El Departament competent en matèria educativa haurà d'autoritzar aquests programes per garantir-ne la qualitat pedagògica i el compromís social.

20. Article 13. Acreditacions del nivell de coneixement de les llengües. Es proposa modificar el punt 2, canviant "en col·laboració amb el departament competent en matèria" per "en col·laboració amb el departament i les institucions competents en la matèria".

21. Article 15. Ús i foment del català en els territoris amb vincles històrics, lingüístics i culturals amb Catalunya i altres territoris a l'exterior. Es proposa afegir en el punt b), a continuació de "les pràctiques" l'expressió "a les empreses".

22. Article 18. Finalitats. En el punt b) es proposa la substitució de l'expressió "millorar" per "assegurar".

23. Article 18. Finalitats. Es proposa afegir un l'apartat f):

f) S'haurà d'oferir formació en llengua catalana a les famílies amb coordinació amb els Serveis de Normalització Lingüística de la zona.

24. Article 19. Contingut. Al punt 1, es proposa afegir un subapartat a l'article, abans del subapartat g), que indiqui:

Establir els indicadors necessaris per poder avaluar l'assoliment i competència de totes les llengües del sistema educatiu.

25. Article 19. Contingut. En el punt 19.3 es proposa afegir-hi el text següent:

El projecte lingüístic ha d'incidir, amb caràcter transversal, en l'ús d'un llenguatge no discriminatori i inclusiu que tingui en compte la diversitat, especialment un llenguatge no sexista ni androcèntric, ni edatista, ni classista, ni racista, ni xenòfob, ni LGBTI-fòbic, ni capacitista i, en general, un llenguatge que eviti tota forma de discriminació i estigmatització, per contribuir a reconèixer en la llengua la totalitat de la ciutadania i a erradicar l'ús de terminologia pejorativa en totes les varietats i registres de la llengua. Tanmateix, malgrat aquesta consideració, els centres educatius han d'establir l'obligatorietat que les llengües es regeixin per l'ús normatiu establert pels

corresponents ens que tenen la consideració d'autoritat acadèmica de la llengua. En el cas del català, l'Institut d'Estudis Catalans.

26. Article 20. Procediment d'elaboració. Es proposa modificar el punt 20.2 a) canviant "normalització lingüística del català," per "normalització lingüística del català, i de l'aranès, a l'Aran,".
27. Article 21. Procediment d'aprovació i validació. En el punt 1.a) es proposa modificar el redactat perquè quedi de la següent manera:
- a) La comissió del projecte lingüístic és l'encarregada d'elaborar la proposta del projecte lingüístic i s'ha de debatre en el claustre.
28. Article 21. Procediment d'aprovació i validació. Es proposa afegir al final del punt 1b) el text "amb informe previ de la Inspecció d'Educació i, a l'Aran, també del Conselh Generau de l'Aran".
29. Article 21. Procediment d'aprovació i validació. En el punt 1c) es proposa afegir el següent paràgraf:
- En cas que no hi hagi pronunciament per part de la direcció dels Serveis Territorials, es considera que queda aprovat per silenci administratiu.
30. Article 22. Difusió interna i compliment. Es proposa afegir un apartat 4, en què s'esmenti l'obligatorietat que allò que estableixi el projecte lingüístic de centre es reflecteixi en les programacions didàctiques. D'aquesta manera es podrà acreditar el compliment d'allò que s'ha establert davant de qualsevol requeriment.
31. Article 24. Mecanismes i indicadors per al seguiment del projecte lingüístic. Es proposa afegir en el punt 3 el següent redactat:
- 3. El Departament competent en matèria educativa ha de proporcionar als centres educatius l'assessorament, els models i els indicadors globals necessaris per a l'elaboració dels projectes lingüístics:
 - Formació específica per fer el projecte lingüístic.
 - Assessorament legal.
 - Suport administratiu i docent.
 - Finançament.
32. Article 28. Acreditació del coneixement del català. Es proposa modificar el punt 2, canviant "La prova d'acreditació del coneixement del català en els procediments" per "La prova d'acreditació del coneixement de català i d'aranès, a l'Aran en els procediments".
33. Article 28. Acreditació del coneixement del català. Es proposa afegir al final del punt 2:
- Segueix la mateixa estructura que la prova per a l'obtenció del certificat del nivell superior (C2) o equivalent de la llengua corresponent.
34. Article 29. Acreditació del coneixement de llengües estrangeres. Es proposa modificar el text de l'apartat 2 perquè quedi redactat de la manera següent:

El personal docent de nova incorporació al sistema educatiu que exerceix la docència en els ensenyaments obligatoris o postobligatoris acredita un nivell de competències corresponent com a mínim al nivell B2 d'una llengua estrangera, sens perjudici del nivell exigint per accedir a l'especialitat de llengües estrangeres.

35. Article 33. Centres educatius públics. Es proposa afegir al final del punt 2 "L'aranès s'utilitza en els mateixos termes a l'Aran."

Disposicions transitòries

36. En el primer paràgraf de la disposició transitòria primera es proposa canviar "han d'acreditar el nivell C2 de català i el nivell B2 d'una llengua estrangera" per "han d'acreditar el nivell C2 de català, el nivell equivalent d'aranès, a l'Aran, i el nivell B2 d'una llengua estrangera".

RECOMANACIONS

1. Es considera que cal que hi hagi un tractament igualitari, amb idèntiques obligacions pel que fa a l'ús com a llengua normal i prioritària del català, a tot el conjunt de centres i de tots els nivells no universitaris, molt especialment pel que fa a la formació professional. Això vol dir que l'alumnat té dret a obtenir un nivell adequat de competències lingüístiques pel que fa al català i l'aranès i l'Administració té el deure d'oferir-les.
2. Es recomana al Departament d'Educació que s'augmenti l'oferta dels cursos dels graus B i C, especialment els que s'ofereixen en línia per ser aquesta la modalitat més adaptable al col·lectiu, i que es doni prioritats al personal docent a les inscripcions, per tal de facilitar al màxim la implementació gradual del català a la tota la formació professional.
3. Es recomana als professors/professores i formadors/formadores de les diferents modalitats de l'FP que encara no utilitzen el català a les classes que segueixin l'exemple dels que han començat a fer cursos de català, per tal d'arribar a tindre el nivell de català suficient que els permeti impartir les classes teòriques i pràctiques en aquesta llengua, i aquells que ho necessitin, s'inscriguin als cursos de català per tal d'anar introduint-lo gradualment a les respectives formacions.

ALTRES APORTACIONS I VALORACIONS

A més de les que apareixen en els apartats anteriors, s'han valorat les següents propostes, sense que s'hagi assolit el consens necessari per incorporar-les:

Consideracions generals

1. Entenent que un projecte lingüístic individual a cada centre, d'acord amb el principi d'autonomia, es redacta sovint amb més bona intenció que coneixements jurídics, es considera que hi ha d'haver un Projecte Lingüístic únic per a tots els centres, elaborat pels serveis jurídics del Departament, que faci inatacable individualment cada centre educatiu, tenint en compte l'estratègia d'atacar individualment a cada escola o institut.

2. Es considera que cal que s'expliciti normativament i a tots els nivells el compromís docent en l'ús del català en tots els àmbits públics i en tot moment de la vida del centre.
3. Es considera que cal que hi hagi un tractament igualitari, amb idèntiques obligacions pel que fa a l'ús com a llengua normal i prioritària del català, a tot el conjunt de centres, independentment de la seva titularitat, i de tots els nivells no universitaris, molt especialment pel que fa a la formació professional. Això vol dir que l'alumnat té dret a obtenir un nivell adequat de competències lingüístiques pel que fa al català i l'aranès i l'Administració té el deure d'oferir-les.
4. Cal activar la negociació col·lectiva respecte a: les accions de formació de docents i personal d'atenció educativa que derivin de l'aplicació del decret, la millora dels suports administratius i burocràtics als claustres, la millora dels recursos pedagògics i l'increment de plantilles necessari per tirar endavant els mandats del decret.
5. Es considera que, al llarg de tot l'articulat, en el referent a l'assegurament de competències lingüístiques, cal que s'incloguin, sempre, totes les llengües del sistema (vehiculars, oficials i estrangeres) com a conjunt. (articles 2. e), 4.5, 6.3 b), 6.4,...). També és necessari que s'inclogui l'assegurament de competències lingüístiques en totes les llengües del sistema adaptades al llenguatge per a persones sordes i cegues. L'assegurament de les competències lingüístiques han de ser tant orals com escrites.
6. Es considera que caldria aclarir el terme "modalitat bilingüe", i si s'escau substituir-lo, al llarg de tot l'articulat, per un en que quedi millor especificat a quina modalitat, bilingüisme i alumnat es refereix. (articles 2. a),...)

Consideracions al text de la disposició

Articulat

7. Article 2. Finalitats. Es proposa suprimir l'article 2.f) atès que pot induir a una mala interpretació i deixa l'ús del català en mans de "criteris pedagògics" poc concrets i definits.
8. Article 2. Finalitats. En el punt 2.j) es proposa suprimir el text "i els lligams culturals amb altres territoris".
9. Article 2. Finalitats A l'apartat a) es proposa la substitució de l'expressió "llengua de signes catalana" per la de "la llengua de signes catalana i castellana".
10. Article 2. Finalitats A l'apartat e) es proposa la substitució de l'expressió "de la llengua de signes catalana" per la de "de la llengua de signes catalana, castellana i estrangera".
11. Article 3. Àmbit d'aplicació. Es proposa eliminar l'apartat b).
12. Article 3. Àmbit d'aplicació. Es proposa afegir a l'apartat a): i als centres educatius privats no sostinguts amb fons públics.
13. Article 4. Ús de les llengües A l'apartat 1 es proposa, en la primera frase, la substitució de l'expressió "i en l'acollida de l'alumnat nouvingut" per la de "i en l'acollida de l'alumnat

nouvingut, amb les adaptacions i suports necessaris per garantir l'aprenentatge d'aquest alumnat des de la seva arribada al sistema educatiu català”.

14. A l'article 4. 5 Es proposa, en la primera frase, la substitució de l'expressió «...i escrites oficials.» per la de «...i escrites oficials, així com les estrangeres.». 13 En contra; 7 En blanc. 4 A favor. Rebutjada
15. A l'article 4. Ús de les llengües A l'apartat 5 es proposa, al final del paràgraf, l'addició de l'expressió “Igualment ha de difondre i garantir la competència en llenguatge tàctil” (Braille).
16. Article 5. Ensenyament de les llengües oficials A l'apartat 3 es proposa la substitució de l'expressió “s'ensenya en aquells centres dotats amb professor acreditat per acollir alumnat amb sordesa i sordceguesa que hagi optat per la modalitat bilingüe” per la de “i tàctil s'ensenya en tots aquells centres amb alumnat que tingui aquestes necessitats educatives”.
17. Article 5. Ensenyament de les llengües oficials. Es proposa afegir a l'apartat 4.b):
... en el seu projecte lingüístic i s'ha de coordinar amb les empreses a través dels convenis i acords formatius, que regulen les pràctiques i l'aprenentatge de l'alumnat a l'empresa.
18. Article 6. El català i l'aranès com a llengües normalment vehiculars i d'aprenentatge A l'apartat 3 b) es proposa la substitució de l'expressió “en llengua catalana, i en aranès a l'Aran” per la de “en la llengua vehicular, oficials i estrangera”.
19. Article 6. El català i l'aranès com a llengües normalment vehiculars i d'aprenentatge A l'apartat 4 es proposa la substitució de l'expressió “en català o aranès” per la de “en la llengua vehicular, oficials i estrangera”.

En referència a l'article 6.4, caldria que el Decret recollís el criteris que s'han d'utilitzar per a l'anàlisi dels usos lingüístics, així com els indicadors a utilitzar i també que concretés els suports especialitzats necessaris per portar-lo a terme.
20. Article 9. Llengües estrangeres En el punt 1 es proposa la substitució de l'expressió “prioritàriament en aquesta llengua” per la de “obligatòriament en la llengua estrangera, amb les adaptacions i suports que siguin necessaris”.
21. Article 9. Llengües estrangeres En el punt 1 es proposa la supressió de la segona frase: Quan per motius didàctics sigui aconsellable emprar-hi altres llengües, cal prioritzar que la llengua auxiliar sigui el català i, a l'Aran, l'aranès.
22. Article 9. Llengües estrangeres En el punt 4 es proposa la supressió del subapartat 4, que diu: L'alumnat d'educació secundària o batxillerat que cursa una llengua estrangera en una escola oficial d'idiomes, una institució oficial, o en el marc d'un programa de col·laboració educativa, pot sol·licitar el reconeixement d'aquests estudis com a segona

llengua estrangera o com matèria optativa, d'acord amb els criteris fixats pel departament competent en matèria educativa.

23. Article 10. Acollida i atenció lingüística de l'alumnat nouvingut En el punt 3 caldria que el Decret inclogués un desenvolupament de com s'ha de fer l'acollida i l'especificació del recursos adients enunciats en aquest article per a fer-la.

24. Article 10. Acollida i atenció lingüística de l'alumnat nouvingut. Es proposa canviar el punt 2.a) per:

El centre educatiu ha de ser un centre acollidor, per tant caldrà preveure l'acollida personalitzada a tots els seus nivells: educativa, emocional, social i en particular, l'atenció lingüística que li permeti iniciar o continuar, si és el cas, el seu procés d'aprenentatge en català i, si escau, en aranès.

25. Article 17. Concepte. Es proposa afegir un punt 3:

3. Els centres privats no sostinguts amb fons públics han d'elaborar un projecte lingüístic.

26. Article 19. Contingut. En el punt 19.3 es proposa simplificar l'article de la manera següent:

El projecte lingüístic ha d'incidir, amb caràcter transversal, en l'ús d'un llenguatge que eviti tota forma de discriminació i estigmatització, per contribuir a reconèixer en la llengua la totalitat de la ciutadania i erradicar l'ús de terminologia pejorativa en totes les varietats i registres de la llengua.

27. Es proposa afegir un article 27 al capítol III, amb el text següent:

Els centres educatius públics, privats sostinguts amb fons públics i privats no sostinguts amb fons públics poden proposar projectes lingüístics per a períodes no superiors a 8 anys, que continguin estratègies i mesures excepcionals o experimentals no previstes en aquest Decret, degudament motivats. El Departament competent en matèria educativa podrà autoritzar-los amb criteris de qualitat pedagògica, valor acadèmic i compromís social, i en farà el seguiment i avaluació pertinents.

28. Article 29. Acreditació del coneixement de llengües estrangeres En el punt 1 Es proposa un increment dels nivells mínims a acreditar per a impartir una primera o segona llengua estrangera, de C1 per a primària i C2 per a secundària.

29. Article 29. Acreditació del coneixement de llengües estrangeres. Es proposa modificar el text "d'una llengua estrangera" per "d'una llengua estrangera reconeguda oficialment".

30. Article 32. Foment de la competència lingüística del personal docent i no docent. Es proposa afegir un punt 3:

El Departament competent en matèria educativa negociarà amb les Representacions Legal dels Treballadors de l'Ensenyament Públic les característiques i condicions de

la formació del personal docent i no docent. Així mateix, es requerirà la negociació de les titularitats o de les patronals amb les Representacions Legals del personal docent i no docent dels seus centres en matèria de formació.

Disposicions transitòries

31. Al segon paràgraf de la disposició transitòria primera (Acreditació dels requisits de competència lingüística en els centres educatius públics), es proposa suprimir la paraula “no” perquè la prova específica de català en el concurs oposició suposi l’obtenció de l’acreditació del nivell C2.

32. Es proposa afegir una disposició transitòria quarta amb el redactat següent:

El Govern de la Generalitat garantirà els recursos necessaris perquè en un període no superior a 10 anys la totalitat del professorat pugui tenir reconegut el coneixement del nivell de C2 o equivalent al Marc Comú de Referència Europeu per a les llengües de català -i d’aranès per a la Vall d’Aran- i del B2 per a llengües estrangeres. Això es concretarà en accés preferent als cursos de les Escoles Oficials d’Idiomes i al Consorci de Normalització Lingüística en l’horari laboral dels docents. I això sense perjudici dels funcionaris docents que ja són al sistema, i que per tant no són subjectes a nous requisits lingüístics dels ja al·legats amb l’inici de la relació contractual amb l’administració pública, els quals també han de tenir el dret a accedir a aquesta formació.

33. Es proposa afegir una disposició transitòria quarta, amb el text següent:

El Departament competent en matèria educativa presentarà una Memòria Econòmica que contindrà les inversions necessàries per a: La reducció radical de ràtios alumnes/aula en el segon cicle de l’educació infantil de forma ordinària i en altres cursos si les necessitats d’acollida ho requereixen. L’increment de les plantilles dedicades a l’acollida escolar i a la seva millora organitzativa. Programes específics per als estudis lingüístics de formació professional, que promoguin l’ús de la llengua catalana adaptada a les necessitats de cada àmbit o família professional, així com el coneixement d’idiomes, en atenció a les necessitats d’internacionalització de l’economia catalana.

34. Es proposa afegir una disposició transitòria cinquena amb el text següent:

El Departament competent en matèria educativa obrirà un període de negociació amb les representacions legals dels treballadors afectats per l’aplicació d’aquest Decret, a fi d’acordar les condicions laborals, els canvis organitzatius, els increments de plantilla i la formació requerida.

El Ple del Consell Escolar de Catalunya, reunit el 28 de novembre de 2023, ha estudiat la proposta elaborada per la Comissió d'Ordenació i ha aprovat per 18 vots a favor, 3 vots en contra i 3 vots en blanc aquest Dictamen.

La secretària

Neus Agut Horna

ANNEX

Vot particular presentat pel senyor Xavier Diez Rodríguez. USTEC-STEs

Xavier Diez Rodríguez, membre del Consell Escolar de Catalunya en representació del sindicat USTEC·STEs emet el seu vot particular negatiu al dictamen 26/2023 sobre el Projecte de Decret de Règim Lingüístic del Sistema Educatiu.

Des de la nostra fundació, la nostra organització ha defensat sempre la immersió lingüística com a estratègia per assolir la plena normalització del català com a llengua pròpia del país i com a la normalment emprada a la totalitat del sistema educatiu. Ens avala prop de mig segle d'existència, sempre al servei del país i de qualsevol mesura que a tots els centres educatius permeti una cohesió social fonamentada en la convivència i la cohesió, on el català no es limita a exercir de vehicle lingüístic, sinó que representa un espai de trobada, unes coordenades on poder compartir l'experiència educativa i vital i on posar les bases perquè el conjunt de la ciutadania pogués gaudir d'un país cohesionat, amb voluntat de cooperació.

És per això, i la nostra trajectòria ho avala, que sempre hem estat al costat de les autoritats educatives i del conjunt de la ciutadania quan la llengua ha rebut agre's atacs que cercaven el trencament de la convivència, primer a les comunitats educatives, per aconseguir també esberlar la convivència a dins la nostra comunitat nacional. USTEC·STEs ha defensat sempre el català com a llengua vehicular, i s'ha mobilitzat quan aquesta ha estat atacada. No només al Principat, sinó arreu dels Països Catalans on els nacionalismes agressius han mirat d'arrabassar la llengua al país.

El nostre sindicat és conscient que una part substancial de la classe política mira d'acabar amb l'estratègia d'immersió lingüística per minar la presència quotidiana del català a l'espai públic. És per això que sempre ha fet costat a la comunitat educativa i ha mobilitzat el professorat i el personal d'atenció educativa quan ha calgut. I en els darrers anys ha calgut molt. I en el futur ho continuarem fent.

És per això que per a nosaltres, les diverses maniobres legals defensives que han mirat de defensar-se dels atacs jurídics per part de les administracions educatives, ens han decebut profundament. La sensació general, avalada pels fets i les estadístiques, és que el Departament d'Educació en particular, i la Generalitat en general, és que han abaixat els braços, i han practicat una política del "fer veure que defenso el català mentre acato les barrabassades judicials en forma de sentències absurdes". I a acomodar-se a una situació d'injustícia estructural.

Entenem el nou Decret de Règim Lingüístic del Sistema Educatiu com a una d'aquestes normatives que traspua aquesta filosofia de la resignació. El Decret, que penja de la reforma de la Llei de Política Lingüística, no assegura el català com a llengua vehicular a la totalitat del sistema, obre importants esquerdes a la major presència del castellà en matèries troncales, i permet que la seva presència sigui anecdòtica en etapes educatives com la Formació Professional. Per contra, amb les noves exigències de requisits lingüístics als

docents, sembla com si volgués fer responsable al professorat de l'evident reducció de la presència, en quantitat i qualitat del català a les aules. D'altra banda, el decret tampoc no aborda qüestions importants, com ara la responsabilitat d'apostes metodològiques que impliquen una reducció del paper del docent com a referent lingüístic i que fa del castellà una llengua més que habitual a l'aula, especialment a mesura que l'alumnat avança vers la secundària.

És per això que emetem el nostre vot negatiu respecte al decret, i volem afegir les següents consideracions:

Primera: No reconeix el problema que a molts centres educatius, tot contradint la normativa i la filosofia de la immersió i la normalització lingüística, hi ha matèries que no s'imparteixen en català, la majoria de les quals sense que hi concorri cap sentència judicial, i tot plegat amb el coneixement i l'abstenció de la inspecció educativa. Entenem que l'administració ha de fer servir tots els seus mecanismes perquè la totalitat de les matèries a la totalitat de les etapes educatives, ha de ser en català. I a això cal afegir tots aquells documents i comunicacions oficials del centre.

Segona: Entenem que cal que hi hagi un projecte lingüístic únic elaborat pels juristes del Departament, amb la possibilitat d'adaptacions particulars, per assegurar l'ús del català als centres i evitar deixar marges a impartir matèries en castellà amb excuses de caràcter sociolingüístic.

Tercera: En un context com l'actual, marcat per l'arribada contínua d'alumnes procedents de diversos països i cultures, cal més recursos per a les aules d'acollida, factor clau per a l'adquisició de competències lingüístiques.

Quarta: Cal assegurar que la llengua vehicular de l'educació en la formació professional sigui sempre en català. També en la dual. I això no només ha d'implicar allò que passa a dins del centre educatiu, sinó també en la dual, on les empreses s'han de comprometre a fer-lo servir sempre, tenint en compte que, al cap i a la fi, han signats convenis i acords amb l'administració pública.

Cinquena: L'exigència del nivell C2 de català al professorat es revela com a una mesura poc efectiva. Ara bé, entenem que, tal com havia succeït als inicis dels programes d'immersió lingüística, les administracions educatives tenen l'obligació de dotar d'una oferta formativa per tal que docents i personal d'atenció educativa puguin fer, en horari laboral i de manera gratuïta, els reciclatges necessaris per millorar la qualitat de la llengua, a fi tothom pugui acreditar aquest nivell.

Sisena: L'obligació d'ús del català en les activitats educatives i formals del centre no només han de limitar-se al professorat i al personal d'atenció educativa, sinó també a aquelles persones que, des de l'àmbit del lleure o de la resta de treballadors que presten serveis a dins d'un centre educatiu. En aquest sentit, qualsevol concurs per prestar serveis en centres educatius ha de tenir clàusules que assegurin el coneixement i ús normal del català.

Finalment, considerem que cal que, com a país, com a sistema educatiu, com a comunitat educativa, reivindicuem el concepte de "normalització", és a dir, que el català sigui la llengua

normal, a tots els nivells, registres i pràctiques quotidianes. I aquest decret, amb la seva tímidesa i manca d'ambició, no ho fa possible.

Vot particular presentat pel senyor Jordi de Carreras. aFFaC

Jordi de Carreras, membre del Consell Escolar de Catalunya en representació d'aFFaC, emet el seu vot particular negatiu al dictamen 26/2023 sobre el Projecte de Decret de Règim Lingüístic del Sistema Educatiu.

Tot i que el Dictamen 26/2023 recull algunes consideracions per al *Projecte de Decret del règim lingüístic del sistema educatiu*, amb les quals l'aFFaC hi està conforme, tanmateix l'aFFaC ha emès el seu vot en contra pels següents motius:

1. Considerem que, en termes generals, el dictamen aprovat no incideix suficientment a assenyalar i esmenar aquells aspectes que el Projecte de Decret no regula de forma prou precisa per a evitar qualsevol mena de discriminació o greuges entre l'alumnat, ja sigui per raons d'assegurament de la plena competència comunicativa en qualsevol de les llengües vehiculars, oficials i estrangeres, i en qualsevol forma d'expressió (oral, de signes, escrita o tàctil); o per causa de les condicions d'accés a alguns ensenyaments o de reconeixement d'estudis d'idiomes fora dels regulats al decret; però sobretot, per evitar discriminació per causa de qualsevol mena de necessitat específica de suport educatiu.

Amb aquest propòsit, l'aFFaC va presentar fins a 18 esmenes durant el Plenari, de les quals només 2 d'elles van prosperar.

2. Considerem que el dictamen no incideix tampoc en la necessitat de dotar de major concreció i definició alguns articles del Projecte de Decret, de forma que contribueixi a garantir-ne la seva aplicació i, evitar així, que el que s'acabi recollint en el Decret quedi en simples declaracions d'intencions.

En aquest sentit, l'aFFaC va presentar 3 esmenes durant el plenari, però cap d'elles va prosperar.

3. També considerem que el dictamen no assenyalava l'oportunitat que el Projecte de Decret elevi l'exigència sobre l'ensenyament de les llengües estrangeres dins el sistema educatiu no universitari, de manera que el seu aprenentatge sigui de qualitat suficient per a tot l'alumnat, independentment de les possibilitats que aquest tingui, o no, d'accedir a estudis o estades externes sufragades de forma privada per la seva família.

Sobre aquesta qüestió l'aFFaC va presentar fins a 3 esmenes durant el plenari, però cap d'elles va prosperar.

En definitiva, només 2 de les 18 esmenes presentades per l'aFFaC durant el plenari varen prosperar i estan recollides en el dictamen en qüestió, tot i ser, de nou, esmenes prou concretes i puntuals i que senzillament posen el focus en el que ha de ser l'objectiu principal d'aquest projecte de Decret, el de garantir l'aprenentatge de les llengües en el sistema educatiu català sota el principi d'igualtat i no discriminació de tot l'alumnat.

Per això, tot i que entenem que el tràmit d'urgència per al dictamen exigint pel Departament d'Educació no ha facilitat el debat ni l'entesa per la conseqüent manca de temps, des de l'aFFaC, se'ns torna a fer difícil d'entendre quins poden haver estat els motius per a que, poc més d'un terç dels membres presents al ple, hagin votat en contra de totes les esmenes proposades.

A continuació, exposem totes les esmenes que no han estat recollides en el Dictamen i que han motivat el vot en contra de l'aFFaC:

1. Propostes d'esmenes per a les Consideracions generals a l'articulat:

- A) Es considera que, al llarg de tot l'articulat, en el referent a l'assegurament de competències lingüístiques, cal que s'incloguin, sempre, totes les llengües del sistema (vehiculars, oficials i estrangeres) com a conjunt. (articles 2. e), 4.5, 6.3 b), 6.4,...). També és necessari que s'inclogui l'assegurament de competències lingüístiques en totes les llengües del sistema adaptades al llenguatge per a persones sordes i cegues. L'assegurament de les competències lingüístiques han de ser tant orals com escrites.
- C) Es considera que caldria aclarir el terme «modalitat bilingüe», i si s'escau substituir-lo, al llarg de tot l'articulat, per un en que quedi millor especificat a quina modalitat, bilingüisme i alumnat es refereix. (articles 2. a),...)
- D) En referència a l'article 6.4, caldria que el Decret recollís el criteris que s'han d'utilitzar per a l'anàlisi dels usos lingüístics, així com els indicadors a utilitzar i també que concretés els suports especialitzats necessaris per portar-lo a terme.
- E) En referència a l'article 10.3 a), caldria que el Decret inclogués un desenvolupament de com s'ha de fer l'acollida i l'especificació del «recursos adients» enunciats en aquest article per a fer-la.

2. Propostes d'esmenes per a l'Articulat:

- Article 2. a) Es proposa la substitució de l'expressió «...llengua de signes catalana...» per la de «...la llengua de signes catalana i castellana...».
- Article 2. e) Es proposa la substitució de l'expressió «...de la llengua de signes catalana.» per la de «...de la llengua de signes catalana, castellana i estrangera».
- Article 4.1 Es proposa, en la primera frase, la substitució de l'expressió «...i en l'acollida de l'alumnat nouvingut.» per la de «...i en l'acollida de l'alumnat nouvingut, amb les adaptacions i suports necessaris per garantir l'aprenentatge d'aquest alumnat des de la seva arribada al sistema educatiu català.»
- Article 4.5 Es proposa, en la primera frase, la substitució de l'expressió «...i escrites oficials.» per la de «...i escrites oficials, així com les estrangeres.».
- Article 4.5 Es proposa, al final del paràgraf, l'addició de l'expressió «Igualment ha de difondre i garantir la competència en llenguatge tàtil.» (Braille).
- Article 5.3 Es proposa la substitució de l'expressió «...s'ensenya en aquells centres dotats amb professor acreditat per acollir alumnat amb sordesa i sordceguesa que hagi optat per la modalitat bilingüe.» per la de «...i tàtil s'ensenya en tots aquells centres amb alumnat que tingui aquestes necessitats educatives.».

- Article 6.3 b) (6.4 segons sigui corregit en l'esborrany de decret) Es proposa la substitució de l'expressió «...en llengua catalana, i en aranès a l'Aran,...» per la de «.....en la llengua vehicular, oficials i estrangera,...».
- Article 6.4 (6.5 segons sigui corregit en l'esborrany de decret) Es proposa la substitució de l'expressió «...en català o aranès.» per la de «...en la llengua vehicular, oficials i estrangera.».
- Article 9.1 Es proposa la substitució de l'expressió «...prioritàriament en aquesta llengua.» per la de «...obligatòriament en la llengua estrangera, amb les adaptacions i suports que siguin necessaris.» Es proposa la supressió de la segona frase: «Quan per motius didàctics sigui aconsellable emprar-hi altres llengües, cal prioritzar que la llengua auxiliar sigui el català i, a l'Aran, l'aranès.»
- Article 9.4 Es proposa la supressió del subapartat 4, que diu: «L'alumnat d'educació secundària o batxillerat que cursa una llengua estrangera en una escola oficial d'idiomes, una institució oficial, o en el marc d'un programa de col·laboració educativa, pot sol·licitar el reconeixement d'aquests estudis com a segona llengua estrangera o com matèria optativa, d'acord amb els criteris fixats pel departament competent en matèria educativa.
- Article 10.3 Veure consideració general E).
- Article 29.1 Es proposa un increment dels nivells mínims a acreditar per a impartir una primera o segona llengua estrangera, de «C1» per a primària i «C2» per a secundària.

Barcelona, a 1 de desembre de 2023

Jordi de Carreras, representant de l'aFFaC al Consell Escolar de Catalunya.

Vot particular presentat per la senyora Rosa M. Villaró. CCOO

Rosa M. Villaró, membre del Consell Escolar de Catalunya en representació del sindicat CCOO emet el seu vot particular negatiu al dictamen 26/2023 sobre el Projecte de Decret de Règim Lingüístic del Sistema Educatiu.

Durant els treballs de la comissió ordenació per elaborar el dictamen del decret del règim lingüístic dels centres educatius i en les esmenes al projecte de decret presentades al ple del dia 28 de novembre de 2023, CCOO ens hem centrat en assegurar:

- La igualtat d'oportunitats de tot l'alumnat. Que cap alumne/a sigui exclòs dels objectius que la normativa estableix respecte al coneixement i ús de les llengües oficials, així com a cap centre educatiu se l'exclogui de les seves obligacions respecte a la cohesió social i a la no segregació per raó de llengua.
- que cap ensenyament quedi menystingut en el decret i menys la Formació Professional, un ensenyament crònicament mancat de materials i de recursos pedagògics en llengua catalana que afecta a les diferents famílies professionals . La Formació Professional educativa és la porta més directa que pot conduir a la inserció al món del treball en llengua catalana (a treballar en català), per això són necessaris programes específics per als estudis de formació professional que afectin de manera transversal a totes les matèries i que estiguin vinculats a les necessitats professionals i laborals de cada especialitat. Alhora

s'ha de comptar amb el suport i la corresponsabilitat de l'empresa en la realització de les pràctiques de l'alumnat en els centres de treball i en posar en valor l'ús de la llengua catalana en la inserció laboral, sobretot tenint en compte que la Formació Professional el curs vinent serà tota dual (sigui en règim general o intensiu) per tant s'incrementaran les hores de l'alumnat a les empreses.

- la participació del claustre en l'elaboració del projecte lingüístic que considerem de cabdal importància, no pot existir un bon projecte lingüístic de centre sense la participació activa de tot el personal del centre educatiu, en especial del personal docent i d'atenció educativa
- la negociació col·lectiva, que recull el dret a negociar totes les condicions de treball quan, derivats de l'aplicació de la normativa amb la finalitat d'assolir els objectius que persegueix, s'hagin de produir canvis organitzatius, increments de plantilla, formació, etc. Si el decret tal com ho expressa el Departament d'Educació no ha de generar cap canvi, ens preguntem quin és l'objectiu i efecte que pretén, intuïm que és no canviar res per no tenir cap impacte econòmic.
- el pressupost (memòria econòmica) si l'objectiu final és que l'aplicació del decret sigui efectiva, més enllà de donar seguretat jurídica a les direccions dels centres educatius en l'elaboració dels projectes lingüístic, objectiu que valorem positivament com no podria ser d'altra manera, però que no pot ni ha de ser l'únic del decret.

En aquest sentit vam presentar al ple esmenes que contemplaven la major part d'aquests aspectes perquè fossin incloses al dictamen del decret. En especial vam fer èmfasi a que l'aplicació del decret requereix inversió. Des de CCOO considerem que per assegurar-ne una aplicació real i un impacte desitjat és necessari esmerçar-hi recursos, per tant calia una previsió pressupostària i la presentació d'una memòria econòmica que acompanyés l'aprovació del decret.

Sobretot tenint present que partim de la feblesa de les accions a favor de la llengua catalana en el sistema educatiu, mesurades en termes del pressupost que s'hi ha dedicat, des de l'onada migratòria que va començar a finals dels anys 90. En tot aquest temps no hi ha hagut accions comparables a l'impuls de la llei de 1983 de normalització lingüística, especialment pel que fa a adequació metodològica i formació del professorat.

Tots aquests anys el panorama ha canviat molt, és palès el retrocés en determinats usos de la llengua catalana, el multilingüisme real de la societat catalana actual i la política de la UE que promou les competències plurilingües; els canvis en els usos culturals, socials i laborals que han provocat la digitalització i la globalització en l'aprenentatge de les llengües, els hàbits de lectura, els usos audiovisuals, etc., que activa el creixement de les llengües més parlades en el món en detriment de llengües pròpies, en molts casos minoritzades, com el català; la creixent mobilitat de l'alumnat entre centres educatius, localitats i territoris; la necessària preparació per a la vida laboral de l'alumnat, especialment dels ensenyaments postobligatoris, amb necessitats d'internacionalització cultural, acadèmica i econòmica, com descriu el propi decret en el preàmbul; i la segregació escolar, que intersecciona amb la segregació urbana i lingüística, i que dificulta la interacció entre grups socials amb llengües familiars diferents.

Per tot l'anterior ens vam reafirmar en que calien mesures que havien de ser pressupostades en la memòria econòmica corresponent. Mesures que havien de passar per:

- La reducció radical de ràtios alumnes/aula i en el segon cicle de l'educació infantil de forma ordinària, sobretot per assegurar l'aprenentatge oral de la llengua. Si la segregació escolar i lingüística no fos tan acusada, l'escola actuaria com a xarxa social d'immersió, que és la manera natural d'aprenentatge de les llengües, però actualment és necessària la seva correcció.
- Multiplicar l'acció educativa a cada aula, amb més personal i didàctiques actualitzades.
- El replantejament de l'acollida escolar, dotant-la de major amplitud conceptual i multiplicant-ne els recursos. De fet, cal acollir totes les criatures que s'incorporen al sistema educatiu i les seves famílies com a acció ordinària i universal. L'escola és actualment l'espai més gran i efectiu de socialització de la ciutadania. L'aprenentatge de les llengües de convivència i de treball esdevenen una peça fonamental en la creació de xarxes socials solidàries i de creació de coneixement.
- Programes específics per als estudis de formació professional, vinculats a les necessitats professionals i laborals de cada especialitat. Cal atendre, com indica el preàmbul i l'article 2 de la LEC, la voluntat de fer de Catalunya un país pròsper, la generació de capital humà i capital social, el desenvolupament personal i professional de la ciutadania, la plena integració laboral i social de l'alumnat. La gent que ve a Catalunya, ve a treballar. Hi ha una gran varietat de famílies professionals i oferta de títols, de cicle formatiu de grau mitjà i de grau superior, que s'imparteixen en els centres educatius d'arreu del territori català. Tot l'alumnat matriculat a aquests cicles formatius, amb les peculiaritats de la família professional a la qual pertanyi, de la competència lingüística prèvia que tingui, ha de tenir a l'abast programes específics adequats d'enfortiment de les competències lingüístiques i coneixement i ús del llenguatge usat en l'entorn laboral i del llenguatge tècnic de cada professió. Aquests programes, juntament amb els convenis i acords formatius amb l'empresa (que han de contenir el compromís de l'empresa en aquest tema) han de ser el pilar per garantir-ne el seu coneixement i ús, alhora no gens menys important han de servir per impulsar que l'alumnat posi en valor la importància i/o necessitat d'usar la llengua catalana en l'entorn laboral. La Formació Professional educativa és la porta més directa que pot conduir a la inserció laboral en llengua catalana. És essencial aprofitar el lligam que representa entre centre educatiu i món empresarial.

Una norma és solament paper escrit si no compta amb recursos, pressupost i memòria econòmica i l'administració per no quantificar ni aplicar recursos a l'aplicació d'una normativa no pot excusar-se en que aquesta normativa tindrà impacte econòmic zero i que no caldrà dedicar-li cap recurs extraordinari. Aquesta situació de poca inversió en l'educació no pot dilatar-se més en el temps, per això, CCOO, juntament amb moltes altres entitats i organitzacions promotores més, vam presentar en el seu moment la ILP per garantir com a mínim el 6% del PIB per a l'educació, que ja ha estat acceptada per a ser debatuda al nostre Parlament.

CCOO vam expressar en el mateix ple que faríem aquest vot particular al Dictamen 26/2023 del Projecte de decret del règim lingüístic del sistema educatiu i que votariem en blanc perquè d'una banda considerem que el dictamen recull positivament que:

- El projecte de decret mostri la voluntat de donar instruccions precises als centres educatius davant de l'onada de denúncies i sentències que posen en qüestió el model lingüístic educatiu del país. D'aquesta forma es vol assegurar el compliment de la norma i la seguretat jurídica dels projectes educatius dels centres. En aquest sentit, considerem que és una norma necessària i celebrem que el Departament competent en matèria educativa assumeixi la responsabilitat última dels projectes lingüístics.
- El projecte lingüístic dels centres educatius sigui un instrument adequat per a la concreció pedagògica del model lingüístic perquè permet respondre a cada context sociolingüístic del país, en un escenari de segregació escolar i urbanística greu.

Però d'altra banda el dictamen no ha recollit esmenes al text presentades que considerem essencials i que estan relacionades amb:

- La no discriminació de l'aplicació de la normativa per raó de titularitat de centre i procedència social
- L'existència d'una Memòria Econòmica que contingués les inversions necessàries per a: la reducció radical de ràtios alumnes/aula en el segon cicle de l'educació infantil de forma ordinària i en altres cursos si les necessitats d'acollida ho requereixen, l'increment de les plantilles dedicades a l'acollida escolar i a la seva millora organitzativa i programes específics per als estudis lingüístics de formació professional, que promoguin l'ús de la llengua catalana adaptada a les necessitats de cada àmbit o família professional, així com el coneixement d'idiomes, en atenció a les necessitats d'internacionalització de l'economia catalana.
- La Formació Professional i la necessitat que el decret expressés amb claredat que el centre educatiu i l'empresa han de tenir present i fer constar, en els convenis i acords formatius que signin, tot el relatiu a l'ús de la llengua catalana (escrita i oral) a l'empresa en el temps de pràctiques i aprenentatge de l'alumnat en l'entorn laboral.

Com tampoc el dictamen ha incorporat, ni com esmena a les consideracions generals ni com esmena al text del decret, la negociació col·lectiva de les condicions de treball en el sentit que el Departament competent en matèria educativa havia d'obrir un període de negociació amb les representacions legals de les persones treballadores afectades per l'aplicació d'aquest decret, a fi d'acordar les condicions laborals, els canvis organitzatius, els increments de plantilla i la formació requerida.

Barcelona, 1 de desembre de 2023